

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอสรุปผลการวิจัยตามรายละเอียด ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผลการวิจัย
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการ ตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารสถานศึกษา และประเภทของสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 129 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 105 คน จากตารางสุ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 607-610) โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ประเภทของสถานศึกษาเป็นเกณฑ์ในการแบ่งชั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและประเภทของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามวิธีการลิเคอร์ท (Likert, 1993 : 247) ตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 17 งาน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ถึงผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม พร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1
3. ผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามคืนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 ด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามคืนมาจำนวน 105 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนทุกฉบับ แล้วนำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนตามน้ำหนักของแต่ละข้อที่กำหนดไว้ แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ
2. นำผลข้อมูล ตอนที่ 1 หาค่าร้อยละ เสนอเป็นตารางประกอบความเรียง
3. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 หาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำมาอธิบายสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา การแปลความหมายของคะแนนจากข้อมูลที่ได้นำมาหาค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายคะแนนของ ประคองกรรมสูตร (2537 : 77)

4.51 – 5.00 หมายถึง สภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง สภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง สภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง สภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง สภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. ทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน โดยการทดสอบค่าที (t-test)

5. ทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน โดยการทดสอบค่า One-way ANOVA

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารสถานศึกษาประสบการณ์มาก จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 57.10 และบริหารงานอยู่ในประเภทของสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับประถมศึกษา จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 72.40

2. ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับ ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น และด้านการวางแผนงานด้านวิชาการตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏผลดังนี้

2.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับ ได้แก่ กำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา จัดทำรายวิชา คำอธิบายรายวิชา และจัดทำหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ และศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานช่วงชั้นของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ตามลำดับ

2.2 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการ ตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับ ได้แก่ ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชน วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อทราบจุดเน้นและแนวทางการจัดทำหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น และวิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำหนดไว้ตามลำดับ

2.3 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการ ตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับ ได้แก่ จัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางและสภาพปัญหาความต้องการของชุมชน ตามลำดับ

2.4 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการ ตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับ ได้แก่ จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ครูทุกคนเป็นครูแนะแนว จัดการเรียนการสอนมีเนื้อหาสาระและกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน และศึกษา วิเคราะห์ สื่อ แหล่งการเรียนรู้ ห้องปฏิบัติการที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตามลำดับ

2.5 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการ ตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับ ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นิเทศการเรียนการสอนแก่ครูแบบกัลยาณมิตรและส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู ตามลำดับ

2.6 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการ ตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณา

เป็นรายชื่อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับ ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง จากกระบวนการปฏิบัติและผลงาน จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ตามแนวที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน ตามลำดับ

2.7 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการ ตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับ ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ คุณภาพการเรียนรู้ ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน และศึกษา วิเคราะห์ วิจัย พัฒนาคุณภาพงานวิชาการของสถานศึกษาตามลำดับ

2.8 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการ ตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับ ได้แก่ สำรวจแหล่งเรียนรู้ ภายในสถานศึกษา จัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา และจัดทำเอกสารเผยแพร่ แหล่งการเรียนรู้ ตามลำดับ

2.9 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการ ตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับ ได้แก่ พัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศ งานวิชาการและการเรียนการสอน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การจัดระบบนิเทศศึกษากับสถานศึกษาอื่น หรือเครือข่าย และประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศ ตามลำดับ

2.10 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการ ตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการแนะแนว โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับ ได้แก่ นิเทศติดตามกระบวนการแนะแนว จัดระบบการแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพในสถานศึกษา และดำเนินการแนะแนวการศึกษา โดยความร่วมมือของครูทุกคน ตามลำดับ

2.11 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการ ตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1

ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับ ได้แก่ ดำเนินการพัฒนางานตามแผน ติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพอย่างต่อเนื่อง วางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและจัดระบบ โครงสร้าง องค์กรให้รองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามลำดับ

2.12 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการ ตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับ ได้แก่ ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์และชุมชน สำรวจความต้องการความรู้ ทางวิชาการของชุมชนและส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมวิชาการของสถานศึกษา ตามลำดับ

2.13 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการ ตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปน้อย 3 อันดับ ได้แก่ ประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ และท้องถิ่น ประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรต่าง ๆ ตามลำดับ

2.14 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการ ตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อ อยู่ในระดับมาก ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับ ได้แก่ ศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษา ของครอบครัวและหน่วยงานอื่น ๆ สำรวจความต้องการสนับสนุนกับวิชาการของบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ สถานประกอบการและหน่วยงานอื่น และส่งเสริมการพัฒนาวิชาการในการจัดการศึกษา ของบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ สถานประกอบการ และหน่วยงานอื่นตามลำดับ

2.15 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการ ตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับ

ปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับ ได้แก่ การจัดทำเอกสารเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียน จัดทำคู่มือพัฒนาสื่อการเรียนรู้อ จัดทำเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ

2.16 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการ ตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียน เพื่อใช้ในสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับ ได้แก่ พิจารณาเนื้อหาไม่ขัดต่อความมั่นคงของชาติและไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดี พิจารณาหนังสือ แบบเรียน ที่สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ และพิจารณาเนื้อหา ภาษาที่ใช้ของหนังสือ แบบเรียน มีความถูกต้องตามหลักวิชาและทันสมัยตามลำดับ

2.17 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการ ตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการพัฒนาสื่อและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับ ได้แก่ ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีกับสถานศึกษา และหน่วยงานอื่น ประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาและศึกษา วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงาน วิชาการตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ที่จำแนกตามประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและประเภทของสถานศึกษา ปรากฏผล ดังนี้

3.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการ ตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ที่จำแนกตามประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการ ตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ที่จำแนกตามประเภทสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการศึกษา สภาพการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 ทำให้ได้ข้อมูลที่สามารถอภิปรายผลที่เกิดขึ้นดังต่อไปนี้

1. สภาพการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีคุณภาพและประสพผลสำเร็จนั้นสถานศึกษามีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม โดยผู้บริหารเป็นผู้นำในทุกด้านและที่สำคัญคือ การเป็นผู้นำทางด้านวิชาการ เป็นผู้อำนวยความสะดวกในทุกด้าน สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับทุกฝ่าย ส่งเสริมให้บุคลากรภายในสถานศึกษาได้รับการพัฒนาตนเองเสมอ จัดให้มีการนิเทศติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน ส่งเสริมสร้างแรงจูงใจและเสริมสร้างขวัญ กำลังใจให้แก่เพื่อนร่วมงาน สนับสนุนให้มีการวิจัย เผยแพร่ข่าวสารผลงานของสถานศึกษา ครูผู้สอนปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยครูมีหน้าที่อำนวยความสะดวก ชี้นำ กระตุ้นผู้เรียน ช่วยเหลือ ให้ความรัก ความเมตตา เอาใจใส่ต่อผู้เรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการศึกษาค้นคว้า มีการพัฒนาตนเองเสมอ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2549 : 163) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิรัช สุเมธพันธุ์ (2542 : 191-201) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตร สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 5 ตามทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียนและครู อาจารย์ พบว่า บทบาทที่ปฏิบัติจริงตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู อาจารย์อยู่ในระดับมาก ได้แก่ การวางแผนงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอนและวิธีสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การจัดอาคารสถานที่และบริเวณเพื่อเสริมสร้างวิชาการ การใช้สื่อการเรียนการสอนและการใช้ห้องสมุด

2. เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 ที่จำแนกตามประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและประเภทสถานศึกษาสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

2.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 ที่จำแนกตามประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน พบว่า

มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากหลักสูตรสถานศึกษาแต่ละหลักสูตร ซึ่งมีมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละสาระ เป็นตัวกำหนดคุณภาพของผู้เรียน ในการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระ โดยยึด มาตรฐานการเรียนรู้แกนกลาง ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นหลักและ สถานศึกษาสามารถดำเนินการเพิ่มเติมมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี ตลอดจนสาระการเรียนรู้ในส่วนที่เห็นว่าจำเป็นและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ดังนั้น สถานศึกษาจึงได้ดำเนินการกำหนดแนวทางและดำเนินการในการปรับปรุงหลักสูตรของสถานศึกษา โดยจัดทำโครงการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้สถานศึกษาในสังกัด ได้พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของตนเอง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544 : 1) ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของปรีชา กระจ่างโพธิ์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี พบว่า ระดับการปฏิบัติการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี ตามประสิทธิภาพการบริหาร โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการ ตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิรนัยบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ที่จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัจจุบันผู้บริหารสถานศึกษาได้รับการพัฒนาด้านความรู้ ความสามารถทั้งในเชิงวิชาการและเชิงการบริหารงานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอทุกคน ไม่ว่าจะเป็น ผู้บริหารสถานศึกษาประเภทใด จึงทำให้การบริหารงานวิชาการมีระดับการปฏิบัติงานที่ไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้สถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นประเภทใดก็จะได้รับการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนา ที่เท่าเทียมกันทำให้สถานศึกษามีความพร้อมและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีมาตรฐานเดียวกัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547 : 69) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประสิทธิ์ จิตวัฒนกุล (2544 : 90-92) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม พบว่า การปฏิบัติงานวิชาการอยู่ในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนที่มีประเภทต่างกัน โดยรวมมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 นั้น ควรนำผลการศึกษาไปใช้และศึกษาค้นคว้าวิจัย ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผู้บริหารสถานศึกษา ควรประสานงานกับบุคลากรในสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อวางแผนพัฒนางานวิชาการให้ครอบคลุมกรอบงานทั้ง 17 งาน โดยให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น เปิดโอกาสให้ชุมชนได้มีบทบาทและส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้ความสำคัญในเรื่องการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาให้มากขึ้น นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูอาจารย์ และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรมีบทบาทและร่วมมือในการจัดทำแผนพัฒนางานวิชาการ ตลอดจนจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายในการพัฒนางานวิชาการให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา และมาตรฐานการศึกษา

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาสภาพปัญหาการปฏิบัติการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1
3. ควรทำการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการเพื่อการพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ